

Impuls voor beter opgeleid kaderpersoneel

Onlangs presenteerde VHG een nieuwe versie van de '10 speerpunten voor goed groen onderwijs'. Eén van de speerpunten heeft betrekking op de niveau 4-opleiding (Manager natuur en recreatie, voorheen kaderfunctionaris). Deze moet een nieuwe impuls krijgen, zo vindt VHG. En niet alleen de branchevereniging is die mening toegedaan, ook onder de leden is hiervoor aandacht. Bij het Opleidingscluster Midden-Brabant bijvoorbeeld.

Door Annemieke Bos (fotografie: Henk Snaterse)

Het Opleidingscluster verzorgt de BBL-opleidingen op MBO-niveau 2, 3 en sinds twee jaar ook op niveau 4. Vier dagen in de week werken de deelnemers bij één van de aangesloten bedrijven, op de vijfde dag krijgen ze les op één van de bedrijfslocaties. Deze lessen worden verzorgd door docenten van de deelnemende opleidingsinstituten of door medewerkers van de bedrijven die daarvoor speciaal zijn opgeleid. René Beskers is directeur van Brouwers Groen-

aannemers, een van de deelnemers in het Opleidingscluster. Grootste winstpunt van deze opzet is volgens hem dat het theorieonderwijs heel goed kan worden afgestemd op de dagelijkse praktijk van het bedrijf én de vraag van de klanten. "Bovendien kunnen we heel actueel opleiden. We werken allemaal volgens de nieuwste technieken en met moderne machines. Inmeten met GPS-apparatuur, geavanceerde onkruidbestrijding, extra bijscholing in plantenkennis, we bieden het allemaal aan. Het leidt zonder twijfel tot beter personeel. Bovendien heeft het een aanzuigende werking op nieuwe werknemers: die zien en horen hoe wij hier te werk gaan en raken geïnteresseerd."

Adviserende rol

Inmiddels hebben al meerdere groepen deelnemers de opleiding op niveau 2 en 3 afgerond. Sinds kort biedt het cluster ook de mogelijkheid om het niveau 4-diploma te behalen. Maartje Pinxteren vertegenwoordigt Van Helvoirt Groenprojecten: "We hadden al eerder gemerkt dat het niveau waarmee een leerling van school komt, niet overeenkomt met het niveau dat het bedrijfsleven verwacht. Ook voor niveau 4 gold dat. Vakinhoudelijk is het wel in orde, maar wat managementkennis en -vaardigheden betreft is het niet voldoende." Beskers legt uit: "Bedrijven in de groene

René Beskers en Maartje Pinxteren

Opleidingscluster Midden-Brabant

Opleidingscluster Midden-Brabant is een initiatief van vier groenvoorzieningsbedrijven:

- Brouwers Groenaannemers, De Moer
 - Nooijen Terreininrichting, Oss
 - J. van Esch bv, Cromvoirt
 - Van Helvoirt Groenprojecten, Berkel-Enschot
- Het cluster werkt samen met Prinsentuin College Breda en Helicon 's-Hertogenbosch.

Voor meer informatie: www.werkeninhetgroen.nl

sector hebben het probleem dat hun (toekomstige) werknemers vooral beschikken over vaktechnische kennis en vaardigheden. Het klinkt misschien raar, maar dat is voor ons niet genoeg." Het probleem blijkt deels voort te komen uit het veranderende kennisniveau van de opdrachtgever. Had de opdrachtgever eerst zelf nog genoeg specialistische kennis in huis met betrekking tot de groene sector, nu wordt de afhankelijkheid van de kennis bij de groenaannemer steeds groter. "De medewerker van het groenbedrijf moet kunnen inspelen op de veranderende behoefte van de klant", stelt Beskers. "Hij moet kennis hebben van actuele ontwikkelingen en over vaardigheden beschikken zoals klantgerichtheid, zelfwerkzaamheid en flexibiliteit. De adviserende rol die je hebt als opdrachtnemer, die moet veel meer aandacht krijgen bij de medewerkers." Het Opleidingscluster bespeurde weinig aandacht voor deze verschuiving bij het onderwijs. "Het gevolg is dat er een kwalitatief aansluitingsprobleem is tussen de vraag van het bedrijfsleven en het aanbod van het onderwijs", aldus Pinxteren. "Vooral in het praktijkleren zie je dat. We hebben dus ook voor dit niveau een eigen lesprogramma ontwikkeld om te komen tot een duidelijke verbetering van het onderwijs op niveau 4. Wij noemen dat 4+." Inmiddels heeft één groep deze opleiding succesvol afgerond. Alle lesprogramma's die het opleidingscluster nu biedt, zijn tot stand gekomen in samenwerking met opdrachtgevers en docenten van twee opleidingsinstituten in de regio. Het overleg met de opdrachtgevers zorgt ervoor dat de opleidingen optimaal aansluiten op de praktijk. De samenwerking met de onderwijsinstellingen waarborgt dat de leerlingen uiteindelijk voldoende aan de eindtermen om in aanmerking te komen voor het diploma.

Resultaten

Totaal zijn inmiddels al zo'n honderd deelnemers opgeleid. "Iedereen is enthousiast", aldus Beskers. "Er is dan ook bijna geen uitval." "We zien dat het project nu al tot een betere afstemming in het praktijkleren tussen bedrijfsleven en onderwijs heeft geleid", vertelt Pinxteren. "De deelnemers zijn meer als medewerker vanuit een bedrijfssituatie geschoold dan als leerling vanuit een onderwijssituatie. Doordat ze deelnemen aan 'echte beroepssituaties' zoals werkbesprekingen, overleg met de klant, projectontwerpen en dergelijke, krijgen ze alle kans om theorie en praktijk aan elkaar te koppelen. Competenties zoals leervermogen, klantgerichtheid, zelfwerkzaamheid, leiderschap en sociale en communicatieve vaardigheden oefenen ze daarbij in de praktijk."

Kritisch en eigenwijs

De resultaten mogen dan goed zijn, het is allemaal niet vanzelf gegaan. Pinxteren: "We hebben enorm veel tijd en energie gestoken in het ontwikkelen van de lesprogramma's, lesmateriaal, de organisatie van de lessen en ga zo maar door. Daar zit een hele organisatie achter met een stuurgroep, werkgroepen, opleidingscoördinatoren en een algehele coördinator. Graag wilden we samenwerken met de onderwijsinstellingen, maar we liepen toch regelmatig aan tegen de cultuurverschillen tussen bedrijfsleven en onderwijs. Inmiddels gaat het beter en gaan er over en weer uitwisselingen plaatsvinden. Docenten komen in onze bedrijven op praktijkstage en wij verzorgen gastlessen op de colleges." René Beskers vult aan: "Men zal ons wel kritisch en eigenwijs vinden. Maar wij vinden het gewoon heel belangrijk om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. In plaats van te wachten zijn we zelf aan de slag gegaan. Nu zijn we

zover dat we de opgedane kennis en ervaringen graag aan iedereen ter beschikking stellen, zowel binnen als buiten de branche. Wie er gebruik van wil maken, is welkom om eens te komen kijken." Deze openheid typeert het Opleidingscluster Midden-Brabant. Ook naar elkaar toe zijn de deelnemende bedrijven, die immers ook concurrenten van elkaar zijn, open en eerlijk. "We trekken hierin gezamenlijk op omdat we er allemaal baat bij hebben", vertelt Beskers. "Morgen komen we elkaar inderdaad tegen als concurrent bij een aanbesteding. Dat moet je kunnen scheiden." De ondernemer realiseert zich ook dat wellicht medewerkers worden opgeleid voor een ander. "Dat valt tot nu toe reuze mee. Onze bedrijven, waar totaal ongeveer driehonderd medewerkers werken, kennen nauwelijks verloop. En mocht het toch gebeuren, dan heeft de groenbranche baat bij een vakkracht die goed is opgeleid."

Kennis verspreiden

Inmiddels ontvangt het Opleidingscluster subsidie voor de opleidingen. "Ook zonder dat geld hadden we het gedaan", legt Pinxteren uit. "Sterker nog: we waren allang begonnen voordat de subsidie werd toegekend." Plannen voor nieuwe activiteiten zijn er genoeg: "We gaan ons vooral inspannen voor het 'verduurzamen' van de opgedane kennis", stelt ze. "Daar mag iedereen gebruik van maken. Branchevereniging VHG kan hierin een spelfunctie vervullen denken we." "Verder doen we ook aan promotie van het groenvak", vult Beskers aan. "We willen aan iedereen laten zien dat werken in de groenvoorziening veel leuker, veelzijdiger en uitdagender is dan velen denken." ■